

Naš napredek in naši uspehi so in bodo vedno bolj odvisni od izvozne usmeritve

Že sam naslov članka poudarja in nalaga tako gospodarjenje in vodenje poslovne politike, ki sloni in bo slonela tudi v bodoče na izvozni naravnosti, kateri morajo biti podrejene vse naše aktivnosti za njeno dosledno uresničitev.

Taka usmerjenost je v celotni naši družbi, zaradi nastalega gospodarskega položaja, ki se kaže v neravnovesju zunanjetrgovinskih razmerij na področju uvoza in izvoza, nujna, neizogibna in končno trajna.

Vzroki, ki so nas pripeljali v tako kritičen položaj ekonomskih odnosov s tujino, so delno posledica nestabilnega in vzburkanega svetovnega gospodarstva, predvsem pa so posledica povišane, marsikdaj prehitrega, ali pa tudi celo strukturno neusklajene razvoja naše družbe.

V takem konjunktornem dosedanem razvoju smo vsi bolj ali manj

dobro živeli, če smo le delali. Kaj smo pa delali in kako, pa ni bilo toliko pomembno, ker se sploh nismo spraševali, kako je možno uvažati surovine ali karkoli drugega ne da bi izvažali. Bili so pomembni le tako zvan "režimi" uvoza - izvoza, ki so nerealno določali in urejevali zunanje trgovinsko menjavo.

Ker smo primanjkljaj blagovne bilance (večji uvoz od izvoza) vedno pokrivali s prilivom deviz storitvenih dejavnosti in z vedno novimi tujimi posojili, je tak "režimski" zunanjetrgovinski sistem navidez kar cvetel. Uvažali smo vse, kar je potrebno in nepotrebno, za izvoz pa nihče ni skrbel.

Priča takega brezbriznega življenja in dela smo tudi mi - sami delavci Zmaja.

Kmalu bomo proslavljali 60 obletnico rojstva in obstoja tovarne baterij. Kajne, lep čas

za razvoj od primitivne delavnice so sodobne tovarne, ki naj bi se vsestransko razvijala - v smeri večjega asortimana, boljše kvalitete, uveljavljanja s svojimi izdelki doma in v tujini in pd.

Ali je res bilo tako. Ne, vsaj vsestransko ne, odgovorimo lahko zatrdilno. Vsa naša zagnanost je slonela v prvi vrsti za čimvečjimi količinami, ki so nedvoumno vplivale na vedno večjo produktivnost dela, potem pa vse ostalo in šele nazadnje smo se spomnili, da bi lahko tudi nekaj izvažali, ne zaradi neizogibne lastne in družbene potrebe, ampak zaradi iniciative posameznika ali ožjega kroga poslovodnih ljudi.

Taka naravnost ni bila priča neskladnega razvoja na področju domače in mednarodne trgovine le za našo delovno organizacijo, ampak za celotno gospodarstvo. Vse to kar je bilo dosedaj povedano ni imelo za cilj le golo jamranje ali kritiziranje, ampak le eno ugotovitev, da tako - po starem - ni več mogoče delati in živeti. Treba je odpreti perspektive za boljše gospodarjenje, ki je povezano z delom vseh nas.

V to smer gre celotna naša družba. Pečat tej novi usmeritvi je dala tudi Zveza komunistov na svoji 21. seji CK ZKJ, kjer je sprejela stališče in usmeritve za reševanje družbeno ekonomskega položaja in o nalogah Zveze komunistov

pri tem. Skupno vsem tem stališčem in nalogam je delo in varčevanje.

Zaradi zaostrenih družbeno ekonomskih razmerij, zlasti na področju ekonomskih razmerij s tujino, kjer ne izvršujemo planiranega izvoza, kot vam je že znano, so zasedali naši najvišji organi in organizacije v federaciji in republiki ter sprejeli določena stališča in ukrepe.

Najbolj konkretne ukrepe za pospeševanje izvoza je sprejel naš republiški izvršni svet v obliki raznih olajšav ali premij, ki veljajo za izvoznike.

Nato so sledila akcije organizacij združenega dela. Tudi na ravni SOZD Iskra so potekale in še potekajo akcije za večji izvoz, o čemer smo že pisali in obveščali naše samoupravne organe in družbeno politične organizacije. Pri nas smo tudi mobilni in vlagamo vse napore, da bi rezultati izvoza do konca leta bili čimboljše. Plan za leto 1981 bomo težko dosegli, ker je bil preambiciozno zastavljen. Temeljlil je predvsem na potrebah po devizah ne pa na možnosti plasmaja.

Če pa ugotovimo, da smo se z izvozom začeli načrtno ukvarjati šele pred dvema letoma, smo lahko kljub vsemu zadovoljni. To pa lahko ponovimo s sledečo ugotovitvijo.

Na naslovni strani

Fotografija na naslovnici bi na prvi pogled lahko predstavljala kup odvrženih neuporabnih predmetov. Vendar ni tako. Predstavlja izredno dragocene pripomočke in opremo, ki so jo člani društva za raziskovanje morja in podvodni šport posneli pred akcijo in seveda, postavili v prvi plan tudi naše baterije, ki jih uporabljajo pri svoji športni dejavnosti.

Leta 1978 smo z izvozom ustvarili nekaj čez 60.000 \$, v letu 1979 pa že čez 210.000 \$, v letu 1980 pa čez 900.000 \$ in za letos smo planirali 1.600.000 \$ kar pomeni čez 70 % več od realizacije v prejšnjem letu. Smatramo pa, da bomo dosegli okrog 70 % plana ali okrog 1.200.000 \$.

Da bi rezultati izvoza bili čimboljše se naprej aktivno vključujemo, tako v naši delovni organizaciji kot v SOZD Iskra v intenzivnejšo obdelavo zunanjega tržišča, povezali smo se tudi z drugimi organizacijami združenega dela, ki nam pomagajo in prispevajo k boljšemu izvozu.

Skozi tako delo, ki bo vedno bolj sistematično in izvozno usmerjeno, kar pomeni raziskava izvoznih tržišč, iskanje izvoznih možnosti, stalna prisotnost in odgovarjajoča kvaliteta

naših izdelkov, bomo imeli tudi vedno večje možnosti za izvoz, s tem pa tudi zagotavljali napredek in uspeh naše delovne organizacije.

Milan Vukašinič

Volili bomo

Delavski svet delovne organizacije je ob izteku prve mandatne dobe razpisal za 5. november volitve delegatov v delavski svet delovne organizacije in v odbor samoupravne delavske kontrole delovne organizacije. Celotne priprave vključno s kandidacijskimi konferencami so ob izidu tega glasila že mimo. Naša dolžnost je, da se 5. novembra na volitvah zavestno odločimo za delegate, ki nas bodo zastopali v samoupravnih organih na ravni delovne organizacije Zmaja.

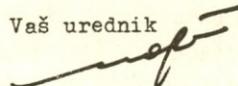
Beseda urednika

Kar nekaj dni zapored po izidu septembrskega glasila je bilo pogosto slišati mimogrede izrečeno oceno češ, da je glasilo pestro, zanimivo, krajši in dokaj informativni članki in slično. Takšno mnenje bralcev je nedvomno vzpodbuda za nadaljnje delo snovateljev vsebinske zasnove. Kar zadeva dolžine člankov, pa je treba le poudariti naslednje.

Zavedamo se, da je pestrost glasila pogojena tudi s kratkimi članki in različnih avtorjev ter da njihova vsebina zajema snov z vseh plasti našega življenja v tovarni. Vendar, mnenja smo in izkušnje daljšega obdobja kažejo, da je najtežje /skoraj večini/ napisati kratko vest, zabeležiti nek dogodek z maloštevilnimi stavki. Običajno se avtor nekega sestavka, kar še zlasti velja za tiste, ki se pojavijo v glasilu približno enkrat na leto ali na daljše obdobje, razpiše o neki zadevi bolj na široko. S tem pa nikakor ne na račun kvalitete podane informacije.

Tudi v tem glasilu objavljamo dva nekoliko obširnejša sestavka, na katera je treba že tu opozoriti. Gre za članek "Ustvarjalnost potrebujemo" in "Problematika nabave reprodukcijskih materialov". Slednji nam nazorno prikazuje tudi težavno delo sodelavcev v nabavni službi in njihovo prizadevanje, da bi proizvodnja v obeh temeljnih organizacijah tekla čimbolj nemoteno, s čim manjšimi zastoji.

Vaš urednik

REPUBLIKA SLOVENIJA
GROSUPLJE P. 9.

Problematika nabave reprodukcijskih materialov

Natanko pred letom dni smo v našem glasilu GLAS ZMAJA št. 10 spregovorili o problematiki nabave reprodukcijskega materiala in to v letu, ki je bilo proglašeno za leto ekonomske stabilizacije. Poglejmo in spregovorimo nekaj več o "prehojeni poti", o trenutni situaciji in bodočih predvidevanjih nabave reprodukcijskega materiala - skratka oskrbe proizvodnje za nemoteno poslovanje, o cenah in kakovosti.

Oskrba z reprodukcijskim materialom v omenjenem obdobju kljub velikim težavam, je bila po našem mišljenju v še ostrejših pogojih gospodarjenja dobra, kljub temu, da smo nekatere materiale iskali izven pogodbenih odnosov naših dosedanjih dobaviteljev. Skratka posluževali smo se vez in poznanstev, kjerkoli je obstajala možnost ne oziraje se na količine, ki so jih lahko odvojili. Po polletni prebroditvi krize se je vprašanje oskrbe z reprodukcijskim materialom še bolj zaostriilo. Najnovejši ukrepi naše gospodarske politike s strani Zveznega izvršnega sveta ter Samoupravne interesne skupnosti odnosov s tujino, so celotno vprašanje oskrbe z repro materialom iz uvoza, kakor tudi izvoza tako zaostriili, da še tiste možnosti, ki smo jo imeli, nimamo več iz razlogov, ker nam preprosto zaradi restriktivnih ukrepov uvoza (neizpolnjevanja izvoznih obveznosti) ne morejo več odvajati. Prišli smo v ob-

dobje najtežje krize glede oskrbe proizvodnje z repro materialom v povojnem času in resnično ne vemo kaj naj še storimo brez participacije odnosno združevanja deviznih sredstev za poslovno varnost naše proizvodnje. Vsi pogodbeni odnosi s strani naših dosedanjih dobaviteljev za nekatere ključne materiale so se avtomatsko prekinili tako, da na srečo smo še pravočasno nekatere materiale nabavili pred omenjenimi ukrepi.

Naj navedemo nekatere repro materiale za katere bomo morali v bodoče združevati devizna sredstva v kolikor želimo, da bomo nemoteno poslovali:

1. Polistirool - Okisan - ustavili dobave
2. Polipropileni - ustavili dobave
3. Kositer 40 %, Tynol Ø 3 60 % ustavili dobave
4. Medeninasti trakovi - ustavili dobave
5. Škrob krompirjev - ustavili dobave
6. Pokositrana žica Ø 6 - ustavili dobave
7. HgO - prekinili s proizvodnjo
8. PVC folije - etikete - ustavili dobave
9. Gumi objemke - neredna dobava (kavčuk)
10. Medeninaste žice - ustavili dobave
11. Bela pločevina - ustavili dobave.

Istočasno naj omenimo tudi repro materiale, ker bi lahko bila proizvodnja motena zaradi izvo-

za domače proizvodnje odn. domače industrije in nekaterih storitev:

1. Žična tkanina - izvoz
2. Natron papir - vreče - izvoz
3. KOH - remont tovarne
4. Lepenke razne - izvoz
5. Papir za etikete - izvoz
6. HV trakovi - izvoz
7. MS kapice (TKG) nimajo MS trakov
8. Plastične stročnice (Iplas) nimajo polistirola
9. Plastični izdelki za svetilke (Poligalant) nimajo polistirola
10. Plastični izdelki Tovarne meril - nimajo polistirola
11. Cinkove rondelje SASA - izvoz
12. Cinkove rondelje Cinkarna Celje - nimajo cinka.

Zaskrbnjuje je spisek materialov in verjetno je izključen še kateri, ki bo prej ali slej ovira nemotene poslovanja.

Kaj naj pričakujemo glede nabave v bodoče, je odvisno po našem mišljenju od devizno-plačilne bilance s tujino, kar pa z gotovostjo trdimo, da v naslednjem letu stanje ne bo izboljšano, temveč bo še bolj zaostreno, tako, da bodo pogoji za poslovanje mnogo težji, v kolikor ne bomo sposobni zagotoviti si z izvoznimi obveznostmi prepotrebna devizna sredstva. Nimamo nobenih zagotovil, da bomo tudi v bodoče (vsaj kot dosedaj) že do konca leta 1981 oskrbljeni od dosedanjih naših dobaviteljev z materiali, še posebno pa nas skrbi, kako bo za naprej z oskrbo in sploh z nabavo, ko je še večji pritisk na združeno delo odnosno domačo industrijo: izvažati še in še, kar ima za posledico pomanjkanje blaga za domače potrebe.

Tudi nakup materiala (izven rednih dobav), izposojanje od

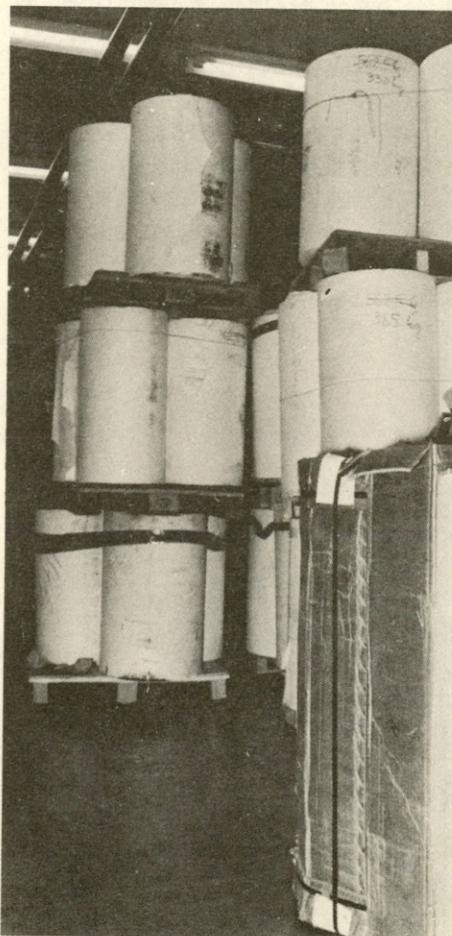
drugih, ni več mogoče, razen v nekaterih primerih, ko si izmenjujemo nekatere materiale, ki so sicer v manjših količinah za prebroditev trenutne krize, kar pa le-ti materiali niso vedno na kakovostni ravni, pa tudi cene mnogo odstopajo od cen rednih odnosno pogodbenih dobav.

Zaradi izredno težjih in težjih pogojev gospodarjenja bomo morali čimprej tudi za domače materiale ukreniti vse potrebno, tudi za tiste materiale, ki jih ni moč nabaviti rednim putem ker tako "beračenje" nabave resnično ne zagotavlja poslovne varnosti v trenutni situaciji, še manj pa za naslednje obdobje.

Naslednje, nič manj pomembno vprašanje, ki bistveno vpliva na rezultat našega poslovanja so cene odnosno stroški nabave reprodukcijskih materialov. Res je, da so cene nekoliko mirovale v letošnjem letu zaradi poznanih ukrepov Zveznega izvršnega sveta, da se morajo vse cene spraviti na nivo december 1980. To pa ni veljalo in ne velja za tiste materiale bazične industrije (kakor cink, aluminij itd.) katerih cene so bile legalizirane in potrjene od Zveznega zavoda za cene. Podražitev nafte in s tem naftnih derivatov, kakor tudi petrokemijskih izdelkov, plastične mase, je vplivali, da so se cene dvignile iznad naših predvidevanj, kar ima za posledico višje stroške poslovanja ob zmanjšanju dohodka. V zadnjem času nam dobavitelji pošiljajo vedno več obvestil v katerih nam ne zagotavljajo redne oskrbe z reprodukcijskim materialom, v kolikor ne bomo

združevali ne samo dinarska, temveč tudi devizna sredstva.

Tudi za ostale repro materiale napovedujejo podražitve - papir za 25 %, cink za 18 %, plastika (kolikor je še možno dobiti) za 50 %, baker za 8 %. Največjo podražitev v tem letu pa je pripisati medenini - trakovom, saj le-ta v odnosu na ostale materiale krepko presega 100 % podražitev in to predvsem vsled tega, ker so to intervencijske dobave v manjših količinah, kolikor je pač možno dobiti brez združevanja deviznih sredstev. Ravno sedaj, ko se izdelujejo letni plani za leto 1982 in srednjeročno obdobje 1981 - 1985 smo resnično v dilemi s kakšnimi cenami naj obračunavamo materialne postavke, ko vemo iz izkušenj, da so resolucijska predvidevanja bila vsaj dosedaj mnogo izpod dejanskih podražitev.

Detajl iz kletnega skladišča

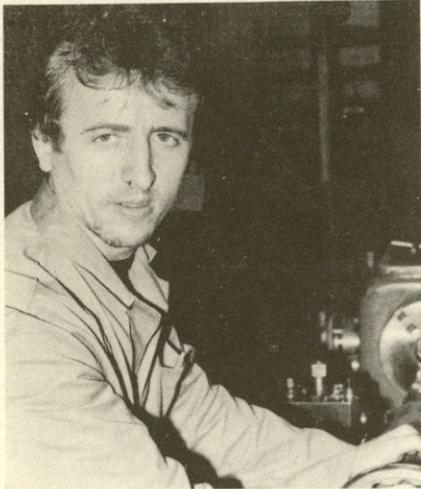
S kakovostjo nabavljenih reprodukcijskih materialov nikakor ne moremo biti zadovoljni. Kakovost materialov - izdelkov se giblje na meji še uporabnih, kar velja predvsem za tiste materiale, ki jih dobavljamo na več načinov, od izposojanja, zamenjave z drugimi itd., kar se sigurno odraža na nemotenem poteku v proizvodnji.

Često so ti materiali sicer deklarirani v skladu z našimi standardi, ki jih moramo naknadno še pripraviti za proizvodnjo (razrez medenastih trakov), ki pa vedno niso na kakovostni višini tako, da moramo neodgovarjajoče izločiti pred ali v samem procesu proizvodnje. Tudi kakovost materialov naših dobaviteljev ni več tista, ki smo je bili vajeni pred leti. Tudi naši dobavitelji se borijo z enakimi težavami pri dobavah osnovnih materialov, ki jih predelujejo za naše potrebe. Često so ti materiali bili še predčasno uvoženi, kar pa danes le s težavo uspevajo nadoknaditi manjkajoče surovine iz domačih virov, ki pa kakovostno popolnoma ne ustrezajo osnovnim zahtevam predelave tako, da dobave sledijo ena za drugo v manjših serijah, ne da bi imeli v skladiščih večje količine materiala za slučaj potrebe proizvodnje v podaljšanem delovnem času.

Iz navedenih ugotovitev oskrbe z reprodukcijskimi materiali, stroški nabave, kakor tudi kakovostjo sem skušal prikazati težave s katerimi se srečujemo v službi nabave, z željo, da vsak na svojem področju polaga večjo skrb najracionalnejšemu trošenju in čuvanju materiala v teh izredno zaostrenih pogojih poslovanja.

Rudi Francelj

Ne bodo ostali samo pri besedah ?!

ŠMIGIČ Zoran, predsednik Osnovne organizacije mladine v TOZD Baterije

Marca meseca je potekel mandat vodstvu OOZSMS Zmaj, zato smo začeli razmišljati o vodstvu in članstvu, ki bi sprejeli obveznosti in dolžnosti.

Sredi aprila smo imeli konferenco osnovne organizacije Zveze socialistične mladine, na kateri smo potrdili izvolitev novega predsedstva in ki smo ga imenovali na prejšnjih sestankih. Volili smo na ravni delovne skupnosti skupnih služb, Tozd Baterije in delovne organizacije.

Izvolili smo naslednje:

- delovna skupnost skupnih služb
predsednik - Mravlja Albina
sekretar - Prebil Boštjan
- TOZD Baterije
predsednik - Šmigič Zoran
sekretar - Šuštar Anton
- delovna organizacija
predsednik - Jakomin Sašo
sekretar - Matičič Mirjana
člani - Mravlja Albina
- Šmigič Zoran
- Šeme Vida

športni referent - Martinec Marjan
kulturni referent - Kastelic Daria
kadrovski referent - SeifertŠtefka
blagajnik - Robar Dragica

Vsi smo bili pripravljene sprejeti nove obveznosti, vendar se verjetno pri tem nismo zavedali, da bo potrebno kaj tudi narediti, ne da smo le zapisani na papirju. Zato prosim vse, ki smo zgoraj navedeni, pa tudi ostale, da se dobimo na kakšnem sestanku in se pomenimo o nadaljnjem delu, ki je med dopusti povsem zamrlo. Marsikaj bi lahko uredila tudi mladinska organizacija, ne pa da čakamo na pomoč od zunaj.
Mirjana

Brigadirski z-d-r-a-v-o!

Center za mladinske delovne akcije pri predsedstvu OK ZSMS Ljubljana-Šiška je že v mesecu marcu začel postopek prijavnja za udeležbo na mladinskih delovnih akcijah v letu 1981. Na tej osnovi so mladinci v Zmaju predvideli dva udeležence in sicer po enega iz TOZD Baterije oziroma skupnih služb. Ker pa so predlogi za brigadirje podani le na osnovi izražene želje kandidatov, je iz TOZD Baterije oziroma celotnega Zmaja odšla v brigado le Rahmanovič Zinka.

RAHMANOVIČ Zinka

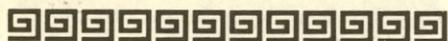
Bila je predvidena za republiko mladinsko delovno akcijo KRAS. Ker pa brigadirji iz Kavadarcev niso prišli v Ljubljano je v organizaciji brigad nastala določena sprememba. Tako se je naša mladinka znašla v Srbiji, v Vranju. Brigada je bila določena za po-

gozdovanje velikega kompleksa zemlje, na katerem so v mesecu avgustu zasadili smrekov pomladek.

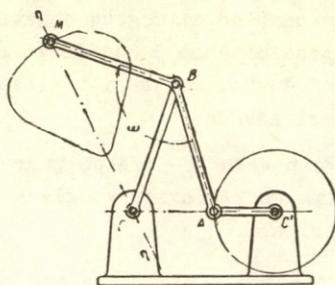
In kaj pravi Zinka?

Mnogo sem že slišala o življenju in delu v mladinskih delovnih brigadah in zato sem že dalj časa imela željo, da postanem brigadirka. Trdim in spoznala sem, da je res vse tako, kot so mi pripovedovali. Res pa je, da je bilo delo naporno. Veliko časa vsak dan nam je vzela vožnja in pešačenje do terena, kjer smo opravljali dela z velikim poletom in prekoračitvijo norme, za kar smo bili večkrat tudi pohvaljeni. Zaradi načina dela kot je pogozdovanje in oddaljenosti terena nam je ostalo izredno malo časa za druge aktivnosti. Pa vendar, spomini so lepi in če bo le možno, bi se ponovno vključila v brigadirsko življenje.

Rahmanovič Zinka, doma iz Velike Kladuše v Bosni, dve leti že v Sloveniji in ves čas zaposlena v Zmaju, je bila letos edina naša udeleženka delovnih brigad. Bila je prvič in trdi, da ne zadnjič. My

Ustvarjalnost potrebujemo

Ni dovolj samo spremljati in pojasnjevati znanstveno tehnični razvoj, ampak praktično prispevati k družbenemu življenju po razpoložljivih možnostih. Z ustvarjalnim prispevkom je treba bolje in hitreje izkoriščati znanstvene informacije razvitejših znanstvenih sistemov.

Dobrov /Sovjetski znanstvenik/

V poletnem času smo lahko v časopisu ISKRA in tudi po TV zasledili mnogo člankov in komentarjev s področja industrijske lastnine. Dne 9. junija 1981 pa je Zvezni zbor skupščine SFRJ sprejel Zakon o varstvu izumov, tehničnih izboljšav in znakov razlikovanja, s tem pa so prenehali veljati Zakon o patentih in tehničnih izboljšavah, Zakon o vzorcih in modelih ter Zakon o blagovnih in storitvenih znamkah.

Delo na pripravi novega zakona je bilo zelo naporno, saj je bil zakon v pripravi že 1974 leta. Vzrok tako dolgotrajnemu nastajanju novega zakona sta dva različna pristopa k izdelavi zakona:

- prvi je zagovarjal tezo, da naj zakon pospešuje inovacijsko delo
- drugi pa, da naj pospešuje transfer obstoječih inovacij.

Sprejeti zakon je kompromis obeh pristopov in je v načelih podoben omenjenim starim in inozemskim zakonom.

Po določilu novega zakona, organizacije združenega dela nenehno spodbujajo ustvarjalni odnos delavcev do dela, da bi stalno izboljševale materialno osnovo njihovega in celotnega družbe-

nega dela z razvojem novih in izboljševanjem obstoječih proizvodov, proizvodnih postopkov in organizacije dela.

Izumitelji in drugi ustvarjalci, katerih stvaritve so zavarovane na podlagi novega zakona, imajo s tem zakonom določene moralne in materialne pravice do svojih stvaritev.

Seveda pa bi podrobneje določali pravice ustvarjalcev v samoupravnih splošnih aktih. Kdor je samo tehnično pomagal pri nastajanju stvaritve, se ne šteje za ustvarjalca.

V novem zakonu sta točno opredeljene moralna in materialna pravica. Vsebina moralne pravice ustvarjalca je, da je kot tak označen v prijavi in v vseh listinah, ki se nanašajo na patente, modele in vzorce. Materialna pravica ustvarjalca do stvaritve pa obsega: njegovo pravico, da svojo stvaritev izkorišča in razpolaga z njo ter da uveljavlja pravico do plačila in nagrade.

Delavec, ki z izumom ali drugo obliko ustvarjalnosti pri delu z družbenimi sredstvi prispeva k povečanju dohodka temeljne organizacije, ima v tej organizaciji na tej podlagi pravico do deleža pri dohodku v obliki posebnega plačila, in sicer za ves čas izkoriščanja izuma ali druge oblike ustvarjalnosti, vendar ne dlje kot traja zakonsko varstvo.

Če si pa podrobneje ogledamo pravice, ima nosilec patenta, modela ali vzorca:

1. pravico v proizvodnji izkoriščati in ne dovoliti drugim, da izkoriščajo v proizvodnji zavarovani izum, obliko telesa, sliko ali risbo,
2. ima pravico dati v promet predmete, izdelane po zavarovanem izumu, obliki telesa, sliki ali risbi,
3. pravico razpolagati s patentom oz. z modelom ali vzorcem,
4. pravico do plačila, kadar kdo drug izkorišča v proizvodnji njegov zavarovani izum, obliko telesa, sliko ali risbo, oz. pravico do deleža pri dohodku in druge pravice, ki jih določa samoupravni splošni akt.

Nosilec znamke ima izključno pravico uporabljati znamko v gospodarskem prometu za zaznamovanje svojih proizvodov oz. storitev, uporabnik kolektivne znamke pa ima pravico uporabljati to znamko v skladu s samoupravnim sporazumom oz. splošnim aktom o taki znamki.

/naslednja stran/

Sprejeli smo

V obeh temeljnih organizacijah je bil 29. oziroma 30. septembra letos referendum, na katerem so delavci z osebnim izjavljanjem sprejeli spremembe statuta TOZD in pravilnik o reševanju stanovanjskih potreb delavcev. Na sliki: volilni odbor Kovač Ema, Kenda Zinka in Jelen Jože

ustvarjalnost potrebujemo

Patent traja 7 let, šteto od dneva, ko je objavljena patentna prijava. Model in vzorec trajata pet let, šteto od vložitve prijave. Trajanje znamke in zavarovane označbe porekla proizvoda ni omejeno.

Postopek za priznanje patenta, modela ali vzorca oz. znamke se začne s pismeno zahtevo za priznanje pravice, katere zavarovanje zahteva. Postopek za priznanje pravice do uporabe zavarovane označbe porekla proizvoda se začne na zahtevo zainteresirane osebe.

Za vsako pravico, s katero se zavarujejo izumi in znaki razlikovanja, ter za vsak izum, obliko telesa, sliko ali risbo oz. znak, mora biti vložena posebna prijava.

Na prijavi se zaznamujeta dan in ura, ko je bila prejeta v zavodu, o čemer se prijavitelju na njegovo zahtevo izda potrdilo.

Prijava mora vsebovati podatke o njenem vložniku in o pravici, za katero se zahteva varstvo. Patentna prijava mora vsebovati tudi naziv izuma in ime izumitelja, če prijave ne vložijo izumitelj, oz. izjavo, da izumitelj ne želi biti naveden v njej.

Prijava znamke mora vsebovati tudi znak, ki se želi zavarovati z navedbo barve oz. kombinacije barv, če se varstvo zahteva za barvni znak, ter seznam proizvodov in storitev, označenih in razvrščenih po razredih mednarodne klasifikacije proizvodov in storitev, ki je sprejeta z aranžmajem v mednarodni klasifikaciji proizvodov in storitev.

Patentna prijava, ki izpolnjuje vse pogoje, se objavi po poteku 18 mesecev od dneva, ko je bila vložena oz. od dneva, ko je bila zahtevana prednostna pravica.

Prijavitelj patenta lahko zahteva, da se prijava objavi tudi pred potekom tega roka,

venдар je ni mogoče objaviti pred potekom 3 mesečnega roka od dneva, ko je bila vložena pri zavodu.

Po poteku 18- mesečnega roka ima vsak pravico vpogleda v prijavo.

Če zavod ugotovi, da se patentna prijava ne more objaviti, zavrne z odločbo zahtevo za priznanje patenta.

Če prijavitelj patenta oz. nosilec patenta dopolni ali izpopolni izum, za katerega je vložil patentno prijavo ali dobil patent (temeljna patentna prijava), lahko zahteva dopolnilni patent za tako dopolnitev oz. izpopolnitev.

V primeru odpovedi temeljne patentne prijave, se postopek v zvezi z dopolnilno patentno prijavo ustavi.

Prijave za priznanje izumov domačih pravnih ali fizičnih oseb, ki se nanašajo na ljudsko obrambo, se štejejo za zaupne in se vložijo pri zveznem upravnem organu, pristojnem za ljudsko obrambo.

Odločbe o priznanju pravic, s katerimi je zavarovan izum oz. znak razlikovanja, se razglasi za nično, če se ugotovi, da ni bilo pogojev, ki so za priznanje te pravice določeni, zlasti pa če patentni prijavi priložen opis izuma ni jase in popoln, tako da ga povprečen strokovnjak po opisu ne more izkoristiti v proizvodnji.

Izum je ustvarjen v organizaciji združenega dela, če je do izuma prišlo pri delu z družbenimi sredstvi, zlasti pa:

1. v zvezi z izumiteljevim delom v organizaciji združenega dela
2. pri delu, ki je opravljeno na zahtevo ali po nalogu organizacije združenega dela
3. na podlagi pogodbe sklenjene med organizacijo združenega dela in izumiteljem

4. v 6 mesecih od dneva, ko je izumitelju prenehalo delovno razmerje v organizaciji združenega dela, izum pa se nanaša na dejavnost te organizacije.

Izumitelj mora o izumu nemudoma pismeno obvestiti organizacijo združenega dela, v kateri je izum ustvarjen.

Obvestilo vsebuje:

1. natančen opis izuma in njegove tehnične lastnosti in podrobnosti ter risbe, ki so potrebne, da bi bil razumljiv
2. podatke o tem, ali je bil izum ustvarjen na pobudo delavca - izumitelja ali v okviru izvrševanja delovnih nalog in del
3. podatke o tistih, ki so delali z izumiteljem pri izumu z opisom njihovega prispevka.

Organizacija združenega dela, ki izkorišča izum, mora plačati izumitelju plačilo odvisno od tega, koliko je tak izum prispeval k povečanju dohodka ali zmanjšanju stroškov oz. izgub v organizaciji združenega dela, v kateri se izkorišča.

Za izum, ustvarjen v organizaciji združenega dela, ki se ne izkorišča, zavarovan pa je s patentom, ima izumitelj pravico do posebne nagrade za prispevek k splošnemu tehnološkemu napredku od organizacije združenega dela, na ime katere je izum zavarovan.

Izumitelj ima pravico do posebne nagrade tudi za izum, ustvarjen v organizaciji združenega dela, ki se izkorišča, njegovega vpliva na povečanje dohodka temeljne organizacije pa ni mogoče neposredno izraziti, temveč prispeva k izboljšanju delovnih in naravnih pogojev, varstvu ljudi in premoženja ter varstvu ter izboljšanju človekovega delovnega in življenjskega okolja.

Tudi avtorju tehnične izboljšave gre posebno plačilo za uporabo tehnične izboljšave odvisno od tega, koliko taka izboljšava prispeva k povečanju dohodka ali zmanjšanju stroškov oz. izgub v organizaciji združenega dela, ki jo uporablja, to plačila mu gre za čas njene uporabe, največ za 5 let od začetka uporabe.

S samoupravnim splošnim aktom organizacija združenega dela uredi postopek za ugotavljanje obstoja tehnične izboljšave in možnosti za njeno uporabo, osnove in merila za ugotavljanje prispevka tehnične izboljšave k povečanju dohodka, način in pogoje, da se določi in izplača za uporabo tehnične izboljšave posebno plačilo in višini posebnega plačila ter druga vprašanja v zvezi s tehnično izboljšavo.

Vložniki patentnih prijav, za katere upravni postopek še ni končan, vložene pa so bile

do dneva, ki je določen za začetek uporabe novega zakona, morajo v 6 mesecih od objave prijave plačati takse za popolni preizkus pogojev za priznanje patenta.

Začetek uporabe tega zakona pa sledi po preteku 6 mesecev od njegove uveljavitve. V enem letu od dneva, ki je določen za začetek uporabe tega zakona, uredijo organizacije združenega dela s samoupravnimi splošnimi akti vprašanja v zvezi s spodbujanjem, organiziranjem in financiranjem raziskovalnega dela pri ustvarjanju izumov ter v zvezi z varstvom in izkoriščanjem izumov, ki so rezultat tega dela.

Zavedati se moramo, da je življenjski interes naše družbe množično spodbujanje ustvarjalnosti in povečanje produktivnosti dela in da se moramo mnogo bolj kot doslej naslanjati na lastno znanje.

Daria Kastelic

Zmajeve baterije v morju

Letos v avgustu so se člani iz društva za raziskovanje morja in podvodni šport na Paklenih otokih blizu Hvara potapljali v morje do globine 50 metrov. Poleg svoje redne in obvezne opreme so uporabljali tudi naše baterije. Prispevali smo jih z namenom, da jih testiramo v nekoliko drugačnih pogojih uporabe, to je v morskih globinah. In kako so se obnesle?

Takšno vprašanje smo zastavili članu tega društva Bregar Janezu, sicer študentu fizike ki je dejal, da so predvsem dobre baterije R 20 super in 4R 25. Preje so uporabljali baterije Duracell, ki so dobre, vendar zelo drage. Res je, da Zmajeve baterije v primerjavi s temi dajo nekoliko manj kapacitete, vendar so cenejše in kar je posebej nujno dodati, ne stečejo. To je zelo pomembno, je še posebej poudaril. Tudi vesti z Rdečega morja so bile ugodne. Prtljajna v avtu je bila izpostavljena vročini do 50 stopinj, prav tako baterije, ki so kaj hitro doživele veliko temperaturno spremembo ob potapljanju v mrzle globine Rdečega morja.

Baterije Zmaj bomo za naše namene še uporabljali, je ob koncu povedal sogovornik. Za tuje baterije se odločamo le takrat, ko naše aparature zahtevajo tipe, ki jih Zmaj še ne proizvaja.

My

Majhna ideja velik prihranek

Za izsekavanje pokrovk smo do letošnjega poletja uporabljali trakove, katere je bilo treba narezati iz sicer zelo dragih pol lepenke. Po izsekavanju pa je bilo treba pokrovke sejati zaradi izločanja odpada in običajno so bile tri delavke zaposlene na prebiranju.

Kako bi vse navedeno odpadlo sta razmišljala Sirnik Lojze in Mohorko Venčeslav, ki sta oblikovala idejo, da bi za izsekavanje pokrovk uporabljali lepenko v kolutih ter, da se pod orodje namesti posebno pripravo, ki že pri izsekavanju odvajata oziroma izločata odpadke. Takšno napravo je Sirnik tudi sam izdelal.

Ideja je tako rodila praktično vrednost, se v celoti obnesla in izsekavanje pokrovk poteka z manjšimi stroški in večjo storilnostjo.

Ko pa bo dobavljen že naročeni avtomatski pomik, ne bo delavki treba streči izsekovalnemu stroju. My

Zdravec Lojzka pri "štancanju"

Pravilnik o knjigovodstvu

Temeljni organizaciji sta po javni obravnavi preko delegatov delavskih svetov sprejeli svoj Pravilnik o knjigovodstvu. Knjigovodska opravila sta s samoupravnim aktom poverili delovni skupnosti skupnih služb. Skupne službe pa vodijo knjigovodstvo po tem pravilniku in drugih pozitivnih zakonih ter predpisih.

Pravilnik določa način, vlogo, naloge, namen in pomen knjigovodstva.

V knjigovodstvu se knjižijo vse spremembe na sredstvih in njihovih virih, vrednostno se spremlja poslovni proces, ugotavljajo se rezultati poslovanja s sestavljanjem predračunov in obračunov itd.

Organizacijski predpisi dokaj natanko določajo način poslovanja z materialnimi in finančnimi dokumenti. Pravilnik pa še natančneje določa roke in odgovorne osebe za pravočasni dotok dokumentov v knjigovodstvo. Poslovne rezultate lahko pravilno in pravočasno ugotavljamo, če vsi sodelujoči vestno izpolnijo svoje naloge v predpisanih rokih.

V sprejetem pravilniku je tudi nekaj razlik od prejšnjega enotnega pravilnika. Večja sprememba je pri inventuri. Poslovna sredstva in viri se popisujejo za vsako temeljno organizacijo posebej. V inventurnih komisijah pa lahko sodelujejo delavci iz skupnih služb. Centralna inventurna komisija izdelala elaborat za vsako te-

meljno organizacijo in poroča njenemu delavskemu svetu. Delavci temeljne organizacije sami odločajo o svojih sredstvih.

Temeljni organizaciji imata pri Iskra banki samostojne žiro račune, preko katerih potekajo vsi devizni prilivi in odlivi. Ravno tako imata pri Iskra banki svoje interne dinarske žiro račune za plačila znotraj Iskre. Vloga teh žiro računov se bo z leti vedno bolj povečevala.

Sam Pravilnik ne določa celotnega poslovanja temeljne organizacije, ker bi bil preobširen.

Zato se v mnogih členih sklicuje na notranje akte in predpise. Najvažnejši so med njimi: srednjeročni in letni plani, pravilnik o osnovah in merilih pridobivanja čistega dohodka in delitve osebnih dohodkov, pravilnik o sistemizaciji delovnih opravil itd. Veliko mora biti urejenega že v teh pravilnikih, ki so osnove za ugotavljanje rezultatov poslovanja temeljne organizacije. Knjigovodstvo lahko posluje samo takrat, če so vsi ti predpisi v skladu z Zakonom o združenem delu, z drugimi predpisi in družbenimi dogovori.

Brezigar Bogdan

Bil je sejem v Zagrebu

Naša delovna organizacija je tudi letos razstavila svoj proizvodni program na Zagrebškem jesenskem velesejmu. Za razliko od prejšnjih let so se tokrat naši izdelki znašli v "elitnih" vitrinah Iskrinega paviljona in bili izredno dostopni ogledu obiskovalcev. Določen nam je bil tudi manjši prostor za sprejem kupcev in drugih interesentov, ki so se zanimali izključno za naše izdelke. Organizacijo dežurstva je prevzel naš prodajni sektor,

ki je s svojo prisotnostjo predstavljal Zmaja, obenem pa ponudil obiskovalcem najnovije prospekte.

Letošnji velesejem, ki so ga zaprli 20. septembra, je bil že 52. po vrsti. Po približnih ocenah si ga je ogledalo okrog milijon ljudi. Razstavljalcev je bilo 3.070 iz 61 držav. Nasploh je letos prevladovala slaba poslovna aktivnost, pri kateri tudi ZMAJ ni bil izjema.

My

Naši izdelki v vitrinah Iskrinega paviljona na Zagrebškem velesejmu

Samoprispevek - za

Ko se bomo 22. novembra 1981 na referendumu odločili za tretji samoprispevek za obdobje naslednjih petih let, bomo istočasno potrdili našo zavestno solidarnost pri uresničevanju naših skupnih interesov in ciljev. Ko smo se pripravljali pred desetimi leti na prvi samoprispevek, smo tedaj naše takratne pravilne odločitve oblikovali predvsem na neki viziji posredovalcev in tolmačenj načrtovanih objektov za naše otroke. Pet let kasneje smo že imeli konkretne dokaze, že vrsto zgrajenih objektov in smo se lažje odločali, da s samoprispevkom nadaljujemo.

Ko pa se danes oziramo nazaj v dobo polnih desetih let in ugotavljamo kaj smo z zbranim denarjem obeh samoprispevkov zgradili in kako uspeli dvigniti družbeni standard v Ljubljani se nam poraja trdna odločenost, da ne bomo dopustili njegovo upadanje. Kajti, čeprav je

bil z izgradnjo loo objektov v Ljubljani narejen bistven napredek in so bili odpravljeni ali zmanjšani številni problemi, še vedno zaostajamo za nekaterimi mesti v Sloveniji predvsem pri vključevanju predšolskih otrok v celodnevno šolo in pri nujenju hitrega zdravstvenega varstva občanov. Potrebe in želje občanov našega glavnega mesta bomo s pospešenim tempom dohitevali le z uspešnim izidom tretjega samoprispevka na referendumu, ki bo v nedeljo 22. novembra letos.

Kljub temu, da se je sleherni posameznik pri sebi že odločil za svoj DA, bomo v okviru vseh izhodišč, dogovorov in osnutka programa pravočasno speljali enotno politično akcijo, obravnavo ter tolmačenje programov.

Pred nami je spet samoupravna in svobodna odločitev. Ta pa je - ZA.

My

Predlagani program
(v javni razpravi)

34 objektov

- 11 OSNOVNIH ŠOL
- 12 VZGOJNOVARSTVENIH OBJEKTOV
- 1 GLASBENA ŠOLA
- 3 ZDRAVSTVENI DOMOVI
- 2 ZDRAVSTVENI POSTAJI
- 1 PORODNIŠNICA (I. faza)
- 1 MLADINSKI ZDRAVSTVENI CENTER NA RAKITNI (obnovitev)
- 1 MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE (obnovitev in posodobitev)
- 1 VARSTVENO-DELOVNI CENTER (finančna soudeležba)
- 1 CENTER ZA SLUŠNO IN GOVORNO PRIZADETO MLADINO (finančna soudeležba)
1. VVO Ivan Kavčič, Bežigrad (prizidek)
2. VVO KS Koroški partizani, Bežigrad
3. VVO KS Gmajna-Črnuče, Bežigrad
4. VVO Nove Jarše, Moste-Polje (prizidek)
5. VVO Kodeljevo, Moste-Polje (prizidek)
6. VVO Štepanjsko naselje, Moste-Polje
7. VVO Dolomitskega odreda, Šiška
8. VVO Bonifacija, Vič-Rudnik
9. VVO Viško Polje, Vič-Rudnik
10. VVO Lavrica, Vič-Rudnik
11. VVO Ig, Vič-Rudnik
12. VVO Trnovo, Vič-Rudnik (prizidek)
13. OŠ BS-3 Stožice, Bežigrad
14. OŠ M. Šušteršič, Bežigrad (prizidek)
15. OŠ Jože Moškrič, Moste-Polje (prizidek)
16. OŠ A. Jakhei, Moste-Polje (prizidek)
17. OŠ Karel Destovnik-Kajuh, Moste-Polje (prizidek)
18. OŠ Kette-Murn, Moste-Polje (prizidek)
19. OŠ S. Kosec, Šiška (prizidek)
20. OŠ Bratov Babnik, Šiška
21. OŠ Kolezija, Vič-Rudnik
22. OŠ Trnovo, Vič-Rudnik (prizidek)
23. OŠ Bičevje, Vič-Rudnik (prizidek)
24. Porodnišnica (I. faza)
25. Zdravstveni dom Bežigrad
26. Zdravstveni dom Fužine
27. Zdravstveni dom Medvode
28. Zdravstveni dom Škofljica
29. Zdravstvena postaja Velike Lašče
30. Mladinski zdravstveni center Rakitna (obnovitev)
31. Glasbena šola, Vič-Rudnik
32. Varstveno-delovni center, Šiška (finančna soudeležba)
33. Mestno lutkovno gledališče, Center (obnovitev in posodobitev)
34. Center za slušno in govorno prizadeto mladino, Bežigrad (finančna soudeležba).

V Ljubljani se bomo odločali

Bili so majhni in nasmejani in igrivi v Vzgojno varstveni ustanovi. Bili so, kajti danes so že polnih deset let starejši. Naj poteče še eno takšno obdobje in sami bodo praktično preizkušali in uživali sadove svojih staršev, ki so se v dneh izjavljanja na referendumih odločali ZA. V mesecu novembru pa bomo že tretjič zaokrožili ZA !!!

Upokojili sta se

Pantič
Andja

Resna bolezen, že dolga leta zvesta spremljevalka Pantič Andje nam je dokončno s seznama aktivnih delavcev zbrisala njeno ime in jo 25. maja letos pridalo našim upokojencem.

V našo tovarno je prišla 2. novembra leta 1964 na delovno mesto pokrivanje BD baterij s pokrovko in varovalko. Po nekaj mesecih je bila dodeljena na polnjenje čaš z elektroli-
tom in ves čas aktivnega dela ostala okrog formiranja členov. Leta 1975 je bila v zdravilišču v Laškem na klimatskem zdravljenju in leto za tem smo ji zaradi daljše bolezenske odsotnosti dodelili enkratno socialno pomoč. To smo ponovili tudi kasneje, saj je bila kot delovni invalid tretje kategorije invalidnosti mnogo odsotna in nezmožna za normalno delo. To jo je pripeljalo do letošnje invalidske upokojitve.

Pantič Andje že nekaj let ni bilo med nami in mnogo jih je, ki jo sploh kot sodelavke ne poznajo. Omeniti je treba, da ni v novem Zmaju v Stegnah delala niti en dan. Ob odhodu v pokoj nam ni bilo dano, da

bi se vsaj ustrezno poslovili. Prav zato upamo, da ji bo zdravje vsaj toliko naklonjeno, da bi se čimpreje udeležila srečanja z upokojenci in vsaj takrat spoznala nove pogoje dela, ki niso več takšni, v kakršnih je delala nekdanj, naša sodelavka Pantič Andja.

Sodelavci

Pristopec Julka

Stisnili smo ji roko v slovo tisti petek 25. septembra, ko smo se zbrali v sobi direktorja temeljne organizacije Baterije da skupaj popijemo kavico in rečemo besedo, dve z najboljšimi željami. Naša Julka je povečala število naših upokojencev. V njihov seznam se je vpisala 23. septembra letos.

Naša sodelavka je bila polnih 21 let. Bil je 19. februar 1960 leta, ko je prvič stopila v oddelek pločevinarne in štancarije in sedla za mizo, na kateri je bilo treba izbirati polizdelke. Leto in pol zatem je bila začasno razporejena na delovno mesto kurirja, nekaj mesecev kasneje pa smo jo videli v vratarnici, kamor je bila začasno premeščena zaradi boleznj čuvaja. S 1. septembrom 1963 je dobila odločbo za vratarja. Temu nazivu v odločbi smo konec istega leta dodali še besedo - čuvaj.

Julka je leta 1967 obiskovala tečaj za telefoniste v de-

lovnih organizacijah in tudi uspešno opravila zaključni izpit. Zaradi notranje reorganizacije, upošteva tudi vratarsko-čuvajno dejavnost je bila 1. februarja 1969 leta razporejena na delovno mesto v vhodno kontrolo. Kasneje je dobila odločbo za pomožnega vhodnega kontrolorja.

Z novim letom 1972 smo jo videli že v skladišču gotovih izdelkov kot evidentičarja, kjer je z majhnimi spremembami v zadolžitvi del dočakala letošnjo upokojitev.

Julka Pristopec je kljub prirojeni okvari na desni roki z veliko mero volje, ki je bila odraz njene pripadnosti celotnemu kolektivu vestno in počrtvovalno opravljala svoje delo, se radovala z vsemi sodelavci naših skupnih uspehov. Znala je biti tudi kritična do pojavov, ki niso bili vsklajeni z našimi skupnimi težnjami. Bila je med prvimi, ki so si uredili delo na novi lokaciji v Stegnah in s ponosom je rekla: med redkimi sem, ki letos praznujemo 5 letnico v novem Zmaju.

Julija lani je Julka dobila ključke nove garsonjere v Trnovem. Bil je njen veliki trenutek življenjske sreče. Ta pa še traja. In zaželeli smo ji vsi, da bo še dolgo tako.

Sodelavci

Sovlagamo v gradnjo SAMSKEGA DOMA

Letos aprila meseca je gradbeno industrijsko podjetje "INGRAD" Celje pričelo z gradnjo samskega doma v Šiški, Celovška cesta 264 na lokaciji bivše gostilne "Pri Slepem Janezu".

Že vrsto let se na območju občine Šiška kaže potreba po intenzivnejšem in kvalitetnejšem urejanju življenskih razmer delavcev, ki nimajo urejenih stanovanjskih razmer in prehrane in katerih problemi se ne urejajo z dodeljevanjem družbenih solidarnostnih stanovanj ali kako drugače.

Z namenom, da se odpravljajo barakarska naselja in izkoriščanje privatnih lastnikov najemnih sob in tako dalje, je občinski svet Zveze sindikatov Ljubljana - Šiška sprožil akcijo za gradnjo treh samskih domov v občini. Za gradnjo v prvi fazi je bila izbrana lokacija ob Celovski cesti.

O vsem tem smo sicer bolj obširno govorili na delavskem svetu že meseca marca 1979 ter na osnovi naših interesov in

finančnih zmogljivosti upoštevaje bližino do naše tovarne, sprejeli sklep, da v skladu s sklenjenim Družbenim dogovorom o izgradnji samskih domov v občini Šiška odobravamo nakup šestih ležišč v samskem domu.

Ob obisku predstavnikov samskega doma v izgradnji pa smo pred kratkim zvedeli, da je možen še dokup dodatnih ležišč.

Ker so naše evidentirane stanovanjske potrebe sicer bolj družinske, ima dokup samskih sob le dolgoročnojšo dimenzijo. Še posebej pa je treba poudariti izredno priložnost glede neposredne bližine doma do naše delovne organizacije. Zato so se člani delavskega sveta temeljne organizacije Baterije 11. septembra letos ob informaciji, da omogočajo tudi razpoložljiva finančna sredstva sklada skupne porabe, odločili za dodatni nakup dveh sob (4 ležišča) v samskem domu, ki bo predvidoma vseljiv konec prihodnjega leta.

Če strnemo pravkar povedano, bo konec prihodnjega leta temeljna organizacija Baterije imela za svoje sicer samske delavce v domu na razpolago 8 ležišč v 4 sobah, skupne službe pa 2 ležišči v eni sobi. Naj še dodamo, da bo cena za eno ležišče znašala upoštevaje podražitve na predračunsko vrednost približno 380.000 dinarjev. V tem samskem domu pa bo 912 ležišč, od tega 108 v enoposteljnih, 480 v dvoposteljnih in 324 v troposteljnih sobah. Ne gre prezreti tudi razdeljevalno kuhinjo z restavracijo in drugimi spremljajočimi objekti

V naših odločitvah se tako nedvomno odraža tudi skrb za ureditev stanovanjskih razmer naših samskih delavcev.

My

Pristopec Julka s sodelavci ob odhodu v pokoj

Skupni sestanek komunistov

V ponedeljek 12. oktobra so se v Zmaju sestali člani ZK obeh temeljnih organizacij in skupnih služb in se seznanili z najnovejšimi dogodki na Poljskem. Za tem so obravnavali obrambni načrt in poslovnik o delu komiteja za ljudsko obrambo ter na koncu ocenili politično varnost v sedanjem trenutku.

Spominjamo se...

Dan mrtvih, 1. november.

Prižgali bomo svečko na grobovih naših svojcev, naših dragih pokojnih.

Svečka, droben plamenček, simbol spomina bo zaplapolal tudi v Zmaju. Zagorel bo pod spominško ploščo ob vhođu v tovarno. Dvem padlim za našo svobodo bo namenjen. In namenjen tudi nam za spoštljivo zahvalo vsem borcem, talcem, internirancem, ki so v času vojne prelili kri za naš današnji, svobodni čas.

Vsaj droben plamenček spomina naj zagori v naših srcih za naše pokojne sodelavce. Zemlja jih je vzela, ko so uživali zaslužen upokojitev in spet druge, ki so bili še v polnem delovnem poletu. Črna zastava na pročelju Zmaja nas vedno presune. Zalostno je takšno slovo. Topo se oziramo na delovno mesto, kamor je posegla smrt. Takrat, v času črnega slovesa obljubljam ob odprtih grobovih:

OHRANILI TE BOMO V SPOMINU

Dan mrtvih je čas, ko to obljubo izkazujemo javno. Obenem pa ne moremo mimo spoznanja, da so tudi naši mrtvi sodelavci bili predhodniki našega sedanjega časa, naših delovnih sposobnosti in našega današnjega Zmaja.

Ozrmo se vase in plamenček svečke naj bo le skromen odraz našega globokega spomina. My

Ob Dnevu mrtvih se bomo še posebej spomnili vseh naših pokojnih sodelavcev.

Število zaposlenih

TOZD Baterije Ljubljana

moških 77

žensk 138

Skupaj 215

TOZD Specialne baterije

moških 35

žensk 86

Skupaj 121

Delovna skupnost skupnih služb

moških 49

žensk 49

Skupaj 98

Dne 30. septembra 1981 je bilo v delovni organizaciji ZMAJ skupno 434 zaposlenih, od tega 161 moških in 273 žensk.

Gibanje članstva

V septembru so bili sprejeti v delovno razmerje:

KNUPLEŽ Marija, baterijska delavka v TOZD Baterije, dne 1.9.1981

TODORVIČ Verica, snažilka obratnih prostorov v TOZD Baterije, dne 1.9.1981

KAJDIŽ Andrej, vodja splošno kadrovskega področja v skupnih službah, dne 1.9.1981

DEBELJAK Mihela, finančni administrator v skupnih službah dne 3.9.1981, za določen čas

BURA Stoja, baterijska delavka v TOZD Baterije, dne 3.9.1981

HASANAGIČ Ruzbina, baterijska delavka v TOZD Baterije, dne 9.9.1981

VIDOVIČ Marija, baterijska delavka v TOZD Baterije, dne 9.9.1981

GAJIČ Dragica, baterijska delavka v TOZD Baterije, dne 29.9.1981.

V septembru je prenehalo delovno razmerje:

PRISTOPEC Julka, administrator v skladišču TOZD Baterije, dne 23.9.1981 (starostna upokojitev)

RADOJČIČ Dušana, baterijska delavka v TOZD Baterije, dne 4.9.1981

BURA Stoja, baterijska delavka v TOZD Baterije dne 9.9.1981

GAJIČ Danica, baterijska delavka v TOZD Baterije dne 30.9.1981

VERBIČ Amalija, baterijska delavka v TOZD Specialne baterije, dne 31.7.1981 (starostna upokojitev).

Obvestilo upokojencem!

V okviru letošnjega praznovanja Dneva republike 29. novembra bomo v Zmaju pripravili že štirinajsto tradicionalno srečanje upokojenih sodelavcev. Vabilo z nekaterimi podrobnostmi organizacije srečanja boste prejeli pravočasno po pošti. Že sedaj pa je določen datum srečanja za sredo 25. novembra letos.

Obrnilo se bo leto in zopet si bomo stisnili roke. Na novi lokaciji v Stegnah že četrtič. Letos je delavski svet delovne organizacije imenoval poseben odbor, ki se bo potrudil, da boste na tem srečanju kar najlepše preživeli za to namenjen čas, obudili spomine na svoja delovna mesta, svoje že upokojene ali še aktivne sodelavce in se seznanili z našim današnjim delom, ki ima korenine tudi v preteklosti, v času, v katerem ste aktivno delovali tudi vi in ustvarjali

pogoje za nadaljni razvoj in napredek Zmaja. Upamo, da se boste letošnjega srečanja udeležili v čim večjem številu. Pridružili se nam bodo tudi novi, letošnji upokojenci. Še posebej pa se želimo srečati z vsemi tistimi, ki jih že nekaj let nismo videli in ki sploh niso bili še v novem Zmaju.

Ne pozabite na sredo 25. novembra. Mimogrede še to, da bomo upoštevali že lani izrečeno željo, da se tudi letos dobimo ob avtobusu pred starim Zmajem na Šmartinski cesti. Sicer pa, kot že rečeno, vabilo boste prejeli pravočasno.

Nasvidenje v Zmaju !!!

Urednik

rojstni dan

V MESECU NOVEMBRU PRAZNUJEJO

Rozalija VERBIČ
Milko JURAS
Sulejman PEPIČ
Anica RADINKOVIČ
Ana RETAR
Emilija DRČAR
Milan KAHNE
Amalija FLIS
Tomaž OGRIN
Marinka STARINA
Janez TRATNIK
Janez MEDVED
Emica KOVAČ
Mira TADIČ
Nuška NERED
Jože HREN
Fani GORIŠEK
Nežka LAVRIČ
Lizika STRNAD
Marija GROŠELJ
Jožefa ROBIDA
Ljubiša VUJAKOVIČ
Valentina BALIGAČ
Ivanka SETNIKAR
Drago METLJAK
Slavko ANTONČIČ
Poldi KOPREK
Albin ERJAVEC
Bogomir PRIMC
Daria KASTELIC

čestitamo

Deževne kaplje pod streho

Nekoliko močnejši naliv, kakršen je bil v ponedeljek 14. septembra zjutraj nas je ponovno opozoril, da z našo streho nekaj ni v redu. V obratni pisarni in njeni bližini je pronicala voda in treba je bilo podstaviti posode - zabojčke od členov. Ne glede na to, da je bila baje zamašena odtočna cev (zakaj) nam bo treba pojasniti, zakaj izolacija na strehi novega dela tovarne in kot je bilo slišati tudi upravne zgradbe, ni zaščitena s slojem peska?!

Takšno vprašanje smo hoteli zastaviti že v prejšnjem glasilu istočasno z odgovorom, ki pa ga nismo prejeli pravočasno. Zato pa zdaj lahko že zapišemo, da je problem "puščanja" strehe bil obravnavan ali omenjen na različnih ravneh in tudi na delavskih svetih TOZD Baterije in delovne organizacije v okviru delegatskih vprašanj. Vodja investicij Peter Zaletel je za delavski svet delovne organizacije dne 9. oktobra 1981 pri-

pravil pismeni odgovor, ki ga v celoti objavljamo:

Hidroizolacija strehe na novem delu strehe je bila izdelana po projektu, ki je bil izdelan po pravilniku za naklon strehe 3 %, uporabljen pa je bil tudi pravilnik o tehničnih ukrepih in pogojih za ogljikovodiko-ve hidroizolacije streh.

Do sedanjih poškodb je prišlo iz dveh vzrokov:

1. Najdbe ostrih predmetov na strehi in polomljenih ščitnikov odtokov
2. Verjetno zaradi slabe kvalitete bitumna.

Dogovori o sanaciji potekajo. O dokončnem dogovoru o sanaciji strehe bo delavski svet obveščen.

Takšen je odgovor na vprašanje, ki pa obenem postavlja kup novih vprašanj. Dejstvo je, da se dela škoda na šele tri leta starem objektu. My

Dopisujte V GLASILO

Ne prezrite dobre strokovne knjige

Gospodarska založba pri Gospodarskem vestniku nas je obvestila o izboru knjig iz programa založbe, ki so izšle v zadnjem času in so tudi še na zalogi.

Že avtorji in naslovi knjig nedvomno obetajo, da gre za uporabne priročnike in razlage nekaj aktualnih predpisov, ki lahko dobro koristijo pri delu in izpopolnjevanju delavcev tudi v naši delovni organizaciji.

Z objavo ponudbe v našem glasilu bi naj bil dosežen namen, da bi knjige res prišle do tistih, za katere so jih avtorji pisali.

Navedene knjige bi vsekakor morale biti evidentirane v Zmajevi knjižnici. Čeprav ne mislim posebej komentirati pomembnost vsake knjige posebej, je kljub temu treba izpostaviti knjigo: Poslovni in uradovalni jezik, katero sem si temeljito ogledal in bi jo moral spoznati sleherni strokovni delavec, ki pri svojem delu dnevno uporablja poslovni in uradovalni jezik.

Roman Albreht
DRUŽBENA LASTNINA

France Novak
POSLOVNI IN URADOVALNI JEZIK

Dr. Stane Možina
DELO POSLOVODNEGA DELAVCA

Dr. Janez Nemec
GOSPODARSKA IN PRODAJNA POGODBA
DOMA IN V ZUNANJI TRGOVINI

Anto Rodić, Miodrag Gainov
OBVEZNO ZDRUŽEVANJE DELA IN
SREDSTEV TRGOVSKIH IN PRO-
IZVAJALNIH OZD

Mat. Boris Snoj
EMBALAŽA - SESTAVINA POLITIK
IZDELKOV IN KOMUNICIRANJA V
MARKETINGU

Mag. Vladimir Drusany
VARNOSTNOTEHNIŠKI PRIROČNIK

Pa še naslov:

ČGP DELO
TOZD Gospodarski vestnik
Gospodarska založba
Tomšičeva 3
61000 Ljubljana

Starejši so zmagali

Šahovsko društvo Iskra vsako leto organizira srečanje Starejši : Mlajši. Letos se ga je udeležilo 86 šahistov, od tega dva iz naše delovne organizacije. Zmagali so starejši z rezultatom 34:19. Slavili so izkušenejši šahisti. Najstarejši udeleženec je bil 82 letni Stane Samobor mentor slovenskih organizatorjev. Najmlajši pa je imel 9 let, razlika med najstarejšim in najmlajšim je torej bila 73 let. Škoda, da je bila preskromna udeležba šahistov iz naše delovne organizacije. Naslednji večji množični tekmovanji bosta mednarodni moštveni turnir, ki bo 22.11.1981 v Kranju na Laborah in v začetku decembra dvoboj s šahisti JLA, kamor vas že sedaj vabimo.

Bogdan Brezigar

12.
november

Stavilo delovne organizacije
Založništvo baterij ZMAJ

Zadnji rok za oddajo člankov
uredniku za novembrsko glasilo

V SEŽANSKI SAMOPOSTREŽBI PRESKRBE

- Tite dve bateriji za žepno svetilko sem kupila pri vas, pa žarnica komaj brli... Ali morda tale številka 80 na baterijah dokazuje, da sta bili bateriji izdelani že lani?

- Bateriji sta povsem sveži in še preveč svetita. Kako bi vam pa sicer razsvetlili pamet, da pomeni tista številka 80 - lansko leto?

POVEDANO NA UHO v
Dnevniku 23.9.81

Zgoraj: Kot funkcionar v Šahovskem društvu ISKRA se je Brezigar po opravljenem delu na začetku srečanja "oddahnil" pri partiji šaha.

Levo: Vardič Ilija ob mizi 39 se je pomeril z nasprotnikom.

"GLAS ZMAJA" izdaja mesečno v nakladi 550 izvodov delovna organizacija ISKRA - Industrija baterij ZMAJ n.sol.o. Ljubljana, Stegne številka 23. Glasilo ureja uredniški odbor: Aleksander Jakomin, Antonija Krek, Fadil Alibegovič, Pavla Grabljevec, Marija Kocman in Stane Savič. Odgovorni urednik: Mayer Marijan. Tiska tiskarna LJUBLJANA. Oproščeno prom. davka po pristojnem sklepu št.421-1/73